

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (neljäs jaosto)
19 päivänä helmikuuta 1998

Asia T-3/97

Anna Maria Campogrande
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Ilmoitus avoimesta virasta – Avoimen viran taso – Nimittäminen
A 4/A 5 -palkkaluokan yksikön päällikön virkaan – Komission 19.7.1988
tekemän päätöksen lainvastaisuus – Hakemuksen hylkääminen

Täydellinen teksti ranskan kielellä II - 215

Aihe: Kanne, jossa vaaditaan kumoamaan komission päätös, jolla Cesare De Montis nimitettiin komission pääosaston IB (Ulkosuhteet: Välimeren eteläpuoliset maat, Keski- ja Lähi-itä, Latinalainen Amerikka, Etelä- ja Kaakkois-Aasia sekä pohjois–etelä-yhteistyö) osaston B (Latinalainen Amerikka) yksikön 2 (Andien ryhmä) päällikön virkaan.

Lopputulos: Hylkääminen.

Tuomion lyhennelmä

Kantaja on komission johtava hallintovirkamies, joka on työskennellyt 1.1.1992 alkaen palkkaluokan A 4 viidennellä palkkatasolla. Syyskuusta 1975 lähtien hänen toimipaikkansa on ollut taloudellisten ulkosuhteiden pääosastossa (PO I), jossa hän vastaa tällä hetkellä Uruguayn kysymyksistä.

Komissio julkaisi Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 4 artiklan ja 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti avoimia virkoja koskevassa 14.12.1995 päivätyssä tiedotteessa nro 39 komission ulkosuhteiden pääosaston IB (Välimeren eteläpuoliset maat, Keski- ja Lähi-itä, Latinalainen Amerikka, Etelä- ja Kaakkois-Aasia sekä pohjois–etelä-yhteistyö) osaston B (Latinalainen Amerikka) yksikön 2 (Andien ryhmä, jäljempänä yksikkö IB.B.2) päällikön avointa virkaa koskevan ilmoituksen KOM/141/95 (jäljempänä riidanalaista virkaa koskeva ilmoitus). Tässä ilmoituksessa täsmennettiin, että kyseisen viran haltija vastaa suhteista kyseisiin maihin. Virkaa koskeviksi pätevyysvaatimuksiksi ilmoitettiin ”ulkosuhteiden ja yhteistyöpolitiikan tuntemus, valmius käydä kansainvälisiä neuvotteluita ja kokemus johtotehtävistä”.

Kantaja esitti hakemuksensa kyseiseen virkaan 9.1.1996. Hän toimitti jäljennöksen viimeisestä arviointikertomuksestaan nimitysasioiden neuvoa-antavan komitean sihteerille 12.1.1996 päivätyllä tiedonannolla.

Nimitysasioiden neuvoa-antavan komitean sihteeri ilmoitti kantajalle 30.1.1996 päivätyllä kirjeellä, että ”Rajoittamatta kyseisen viran täyttämistä koskevien nimittävän viranomaisen lopullisten päätösten soveltamista nimitysasioiden neuvoa-antava komitea on antanut työnsä päätteeksi seuraavan lausunnon:

- Esitettyjen hakemusten tutkinnan ja vertailun perusteella teidän hakemustanne ei voida ottaa huomioon”.

Nimittävä viranomainen ilmoitti kantajalle 7.3.1996 päätöksestään olla hyväksymättä tämän tekemää riidanalaista virkaa koskevaa hakemusta. Se nimitti kyseiseen virkaan sisäisellä siirrolla komission PO I:n A 5 palkkaluokan virkamiehen Cesare De Montisin, joka oli vuodesta 1995 alkaen vastannut Turkille, Maltalle ja Kyprokselle annettavan taloudellisen avun koordinoinnista.

Kantaja valitti 6.5.1996 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla päätöksestä nimittää Cesare De Montis riidanalaiseen virkaan, tähän päätökseen liittyvästä nimittävän viranomaisen 7.3.1996 tekemästä päätöksestä olla nimittämättä kantajaa kyseiseen virkaan, nimittävän viranomaisen päätöksestä sijoittaa kyseinen virka palkkaluokkaan A 4/A 5 sekä hallinnollisissa tiedotuksissa nro 578, 5.12.1988 julkaistusta keskijohdon virkojen täyttämisestä 19.7.1988 tehdystä komission päätöksestä KOM(88)PV 928, sellaisena kuin se on muutettuna komission 28.6.1995 tekemällä päätöksellä, joka on julkaistu hallinnollisissa tiedotuksissa nro 898 7.7.1995 (jäljempänä 19.7.1988 tehty päätös).

Komissio hylkäsi tämän valituksen 2.10.1996.

Pääasia

Komission 19.7.1988 tekemän päätöksen lainvastaisuutta koskeva ensimmäinen kanneperuste

Henkilöstösääntöjen 5 artiklan ja liitteessä I olevien säännösten rikkomista koskeva ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa

Komission keskijohdon virkojen täyttämistä koskevassa menettelyssä ei 19.7.1988 tehdyn päätöksen 3.1 kohdassa vahvistetun säännön, jonka mukaan täytettävän viran taso päätetään ottaen huomioon kyseisen viran hoitoon kuuluvien tehtävien merkittävyys, nojalla edellytetä, että tämän päätöksen liitteessä 2 tarkoitettu tehtävien kuvaus sisältää sellaisia erityisiä seikkoja, joiden perusteella voidaan arvioida kyseisen viran hoitoon kuuluvien tehtävien merkittävyys. Vaikka yksikön päällikön viran tason vahvistamista koskevaa päätöstä tehtäessä on otettava huomioon kyseisen yksikön tehtävien vaativuus, tästä ei kuitenkaan seuraa, että yksikön päällikön tehtävät olisi määriteltävä viran tason perusteella. On sitä paitsi yhdenmukaista henkilöstösääntöjen 5 artiklan ja liitteessä I olevien säännösten kanssa, että yksikön päällikön tehtävät määritellään samoiksi sekä silloin, kun kyseinen virka on tyypiltään A 3 palkkaluokan yksikön päällikön virka, että silloin, kun se on tyypiltään A 4/A 5 palkkaluokan johtavan hallintovirkamiehen virka (30 ja 31 kohta).

Viittaukset: yhdistetyt asiat 193/82–198/82, Rosani ym. v. neuvosto, 28.9.1983 (Kok. 1983, s. 2841, 11 kohta); asia T-10/94, Kratz v. komissio, 17.5.1995 (Kok. 1995, s. II-1455, 53 kohta) ja asia T-16/94, Benecos v. komissio, 17.5.1995 (Kok. H. 1995, s. II-335).

Harkintavallan tai menettelyn väärinkäyttöä koskeva ensimmäisen kanneperusteen toinen osa

Harkintavallan väärinkäytön käsitteellä on täsmällinen merkitys, ja sillä tarkoitetaan sitä, että hallintoviranomainen käyttää toimivaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin siihen, jota varten se on viranomaiselle annettu. Päätöstä tehtäessä harkintavaltaa on käytetty väärin, jos objektiivisten, asiaankuuluvien ja yhtäpitävien seikkojen

perusteella on selvää, että päätös on tehty muiden kuin esitettyjen päämäärien saavuttamiseksi (38 kohta).

Viittaukset: asia T-56/94, De Santis v. komissio, 16.10.1996 (Kok. H. 1996, s. II-1325, 37 kohta).

Yksikön päälliköiden virkaryhmän nuorentaminen oli eräs niistä päämääristä, joita komissio tavoitteli 19.7.1988 tehdyllä päätöksellä. Komission voidaan katsoa syyllistyneen harkintavallan väärinkäyttöön tämän päämäärän osalta vain siinä tapauksessa, että virkaryhmän nuorentaminen ei kyseisessä tapauksessa ole toimielimen edun mukaista, sillä komissio sai toimivallan 19.7.1988 tehtyyn päätökseen juuri sen edistämiseksi (40–41 kohta).

Koska virkaryhmän nuorentamistavoite ei ole johtanut siihen, että komissio olisi laiminlyönyt muita 19.7.1988 tehdyn päätöksen perusteluissa mainittuja tavoitteita, ja koska kyseisen tavoitteen perustana olevat poliittiset linjaukset otetaan huomioon vain siinä tapauksessa, että ansioiden vertailu ei ole ratkaiseva, virkaryhmän nuorentamistavoitetta ei voida pitää toimielimen edun vastaisena (44 kohta).

Periaatteen, jonka mukaan avoimen viran tasoa koskeva päätöksen on oltava ehdottoman objektiivinen, loukkaamista koskeva ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa

Komission 19.7.1988 tekemä päätös, sellaisena kuin se on muutettuna 28.6.1995, mahdollistaa sen, että nimitysasioiden neuvoa-antava komitea ja nimittävä viranomainen saavat tiedon keskijohdon viran mahdollisista hakijoista ennen kyseisen viran tason määrittämistä. Tämä ei vaikuta viran tason määrittämismenettelyn ehdottomaan objektiivisuuteen. Komissiolla on ensinnäkin oltava mahdollisuus valvoa sitä, että nimitysasiain neuvoa-antava komitea tietää komission henkilökunnan ominaisuuksista ja voi siten hoitaa tehtävänsä

asianmukaisesti. Lisäksi tällaisen tiedon on aivan tavanomaisesti ja perustellusti katsottava kuuluvan komission henkilökuntaan liittyviä asioita hoitavalle elimelle. Toiseksi on todettava, että vaikka oletettaisiinkin, että 19.7.1988 tehty päätös olisi todettava lainvastaiseksi siltä osin kuin siinä mahdollistetaan se, että nimitysasioiden neuvoa-antavalle komitealle ja nimittävälle viranomaiselle annetaan tieto komission keskijohdon virkojen mahdollisista hakijoista, yhteisöjen tuomioistuimet eivät voi valvoa sitä, ovatko komission henkilöstöstä ja hallinnosta vastaava pääjohtaja ja se pääjohtaja, jonka vastuualueeseen avoin virka kuuluu, ottaneet huomioon komission ja asianomaisen pääosaston henkilökunnan ominaisuuksia koskevat tietonsa silloin kun he ovat neuvoa-antavassa komiteassa toimiessaan tehneet avoimen viran tasoa koskevan päätöksen, paitsi milloin voidaan osoittaa, että he ovat päätöksellään pyrkineet suosimaan tiettyä mahdollista hakijaa muihin verrattuna (55, 56 ja 59 kohta).

Periaatteen, jonka mukaan jokaiselle virkamiehelle on annettava mahdollisuus edetä urallaan asianomaisessa toimielimessä, loukkaamista ja henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan rikkomista koskeva ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa

Periaate, jonka mukaan jokaiselle virkamiehelle on annettava mahdollisuus edetä urallaan asianomaisessa toimielimessä, merkitsee, että aikoessaan täyttää avoimen viran nimittävän viranomaisen on henkilöstösääntöjen 29 artiklan mukaisesti tutkittava ensin, voidaanko virka täyttää toimielimen sisäisellä ylennyksellä tai siirrolla, ja sen jälkeen, voidaanko järjestää toimielimen sisäinen kilpailu. Kyseinen etusijajärjestys on ilmaus siitä periaatteesta, että jo palvelukseen otetuille virkamiehille on annettava mahdollisuus edetä urallaan. Tämä määritelmä huomioon ottaen kantajan kanteessaan esittämät väitteet eivät osoita, että kyseistä periaatetta olisi loukattu, koska niissä ei esitetä, että henkilöstösääntöjen 29 artiklassa vahvistetusta etusijajärjestyksestä olisi poikettu (65 kohta).

Viittaukset: yhdistetyt asiat 20/83 ja 21/83, Vlachos v. yhteisöjen tuomioistuin, 13.12.1984 (Kok. 1984, s. 4149, 19 kohta) ja asia T-52/90, Volger v. parlamentti, 12.2.1992 (Kok. 1992, s. II-121, 24 kohta).

Henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdassa säädetään, että ”samaan ura-alueeseen tai virkaryhmään kuuluviin virkamiehiin sovelletaan samoja palvelukseen ottamisen ja urakehityksen edellytyksiä” (66 kohta).

Päätöksen 19.7.1988 tarkistetun version 3.2 kohdan toisessa alakohdassa oleva sääntö, jonka mukaan ”siinä tapauksessa, että yksikön päällikön/neuvonantajan virkaa täytettäessä suoritetaan ylennys palkkaluokasta A 4 palkkaluokkaan A 3, hakijoilta edellytetään soveltuvaa kokemusta johtotehtävistä”, ei merkitse, että kantajan urakehitykselle asetettaisiin erilaisia edellytyksiä kuin nuorempien virkamiesten urakehitykselle. Kaikkien A 4 palkkaluokan virkamiesten on nimittäin täytettävä tämä edellytys voidakseen siirtyä palkkaluokkaan A 3, ja ennen kuin A 5 palkkaluokan virkamiehet voivat hakea ylennystä palkkaluokkaan A 3, heidät on ylennettävä palkkaluokkaan A 4, mikäli he täyttävät edellytyksen soveltuvasta johtamiskokemuksesta. Virkamiehellä ei sitä paitsi ole mitään subjektiivista oikeutta saada ylennystä, vaikka hän täyttäisi ylennykseen vaadittavat edellytykset (67 kohta).

Viittaukset: asia T-262/94, Baiwir v. komissio, 6.6.1996 (Kok. H. 1996, s. II-739, 67 kohta).

Komission 19.7.1988 tekemän päätöksen liitteessä I mainitut uraprofiilit soveltuvat erityistä kyvykkyyttä osoittaviin nuoriin virkamiehiin, ja ne ilmaisevat komission yleistä pyrkimystä virkakuntansa nuorentamiseen. Jotta nämä uraprofiilit merkitsisivät keskijohdon virkoihin kelpoisten vanhempien virkamiesten ikään perustuvaa syrjintää, niiden olisi oltava yksinomaisia arviointiperusteita, jotka syrjäyttävät kaikki muut valintaperusteet, kuten esimerkiksi henkilöstösääntöjen 45 artiklassa tarkoitetun hakijoiden ansioiden vertailun. Näin ei kuitenkaan ole, koska kyseisten uraprofiilien huomioon ottaminen on vain nimitysasioiden neuvoa-antavalle komitealle annettu mahdollisuus. Kantaja ei ole siten osoittanut, että 19.7.1988 tehty päätös olisi tältä osin henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan vastainen (68–70 kohta).

Avoimen viran tasosta tehdyn päätöksen lainvastaisuutta koskeva toinen kanneperuste

Kantaja, joka on nostanut kanteen valintamenettelyn yhteydessä tehdyistä päätöksistä, voi vedota myös samassa menettelyssä tehtyjen sellaisten aikaisempien päätösten lainvastaisuuteen, jotka liittyvät läheisesti kanteen kohteena oleviin päätöksiin, sillä kantajan ei voida edellyttää nostavan yhtä monta kannetta kuin menettelyyn liittyy hänelle vastaisia päätöksiä. Näin ollen kantajalla on oikeus vedota avoimen viran tasosta tehdyn päätöksen lainvastaisuuteen tässä menettelyssä (81–83 kohta).

Viittaukset: asia C-448/93 P, komissio v. Noonan, 11.8.1995 (Kok. 1995, s. I-2321, 17 kohta).

Koska nimittävällä viranomaisella on laaja harkintavalta määrittäessään avoimen viran tasoa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valvonnan on rajoituttava siihen, että nimittävä viranomainen ei ole ylittänyt harkintavaltansa rajoja, ja siihen, ettei se ole käyttänyt valtaansa ilmeisen virheellisesti, kun otetaan huomioon nimittävän viranomaisen arvioinnissaan käyttämät päätelmät. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei siis voi korvata nimittävän viranomaisen tekemiä, viran tasoa koskevia arvioita omilla arvioillaan (84 kohta).

Viittaukset: asia T-3/92, Latham v. komissio, 9.2.1994 (Kok. H. 1994, s. II-83, 46 kohta).

Kantajan tekemän, osaston B eri yksiköiden vertailun perusteella ei voida katsoa, että nimittävä viranomainen olisi käyttänyt valtaansa ilmeisen virheellisesti sijoittaessaan yksikön IB.B.2 päällikön viran palkkaluokkaan A 4. Yhtäältä on todettava, että yksikön IB.B.1 (Keski-Amerikka, Meksiko, Kuuba), joka on osaston B tärkein yksikkö niiden arviointiperusteiden nojalla, joita kantaja on käyttänyt vertaillessaan eri yksiköiden merkittävyyttä, päällikön virkaa hoitaa A 4 palkkaluokan virkamies. Toisaalta taas yksiköt IB.B.2 ja IB.B.3 ovat syntyneet jaettaessa aikaisempi yksikkö ”Etelä-Amerikka”, jonka entinen päällikkö on A 3 palkkaluokan virkamies, joka hoitaa tällä hetkellä yksikön IB.B.3 päällikön virkaa.

Se seikka, että eräs yksikön päälliköistä on A 3 palkkaluokan virkamies, ei kuitenkaan osoita, että nimittävä viranomainen olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen, kun se ei sijoittanut yksikön IB.B.2 päällikön virkaa palkkaluokkaan A 3 (85–87 kohta).

Sitä kysymystä ei ole tarpeen tutkia, mihin palkkaluokkaan yksikön IB.B.3 virka sijoitettaisiin, jos se julistettaisiin avoimeksi, koska se seikka, että tätä virkaa hoitaa tällä hetkellä A 3 palkkaluokan virkamies, ei sellaisenaan estä nimittävää viranomaista käyttämästä viran mahdollisesti vapautuessa harkintavaltaansa ja määrittämästä viran palkkaluokkaa uudelleen (88 kohta).

Riidanalaista virkaa koskevan ilmoituksen lainvastaisuuteen liittyvä kolmas kanneperuste

Avointa virkaa koskevan ilmoituksen tehtävänä on yhtäältä ilmoittaa kiinnostuneille avoinna olevan viran hoidon edellyttämät vaatimukset niin täsmällisesti kuin mahdollista, jotta heillä on mahdollisuus arvioida sitä, onko heillä aihetta hakea virkaa, ja toisaalta vahvistaa se oikeudellinen viitetausta, jonka perusteella nimittävä viranomainen tekee henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun hakijoiden ansioiden vertailun. Avointa virkaa koskevalla ilmoituksella oleva tehtävä on sitä paitsi erotettava kyseisen viran kuvauksen sisältävällä myöhemmällä asiakirjalla olevasta tehtävästä. Tämän viimeksimainitun asiakirjan tehtävänä on antaa toimielimen henkilökunnalle tieto kyseisen toimielimen tapahtumista (100–102 kohta).

Viittaukset: em. asia Benecos v. komissio, tuomion 19 kohta.

Riidanalaista virkaa koskevassa ilmoituksessa olleen yksikön IB.B.2 päällikön tehtävien kuvaus on mahdollistanut sen, että kantaja on voinut hakea kyseistä virkaa, ja tämä kuvaus on ollut riittävän täsmällinen, jotta sen perusteella on voitu arvioida

hakijoiden ansioita sekä tehdä päätös kantajan hakemuksen hylkäämisestä ja Cesare De Montisin nimittämisestä (103 kohta).

Neljäs kanneperuste, joka koskee kantajan hakemuksen hylkäämispäätöksen perustelujen riittämättömyyttä

Perustelun riittävyttä arvioitaessa perustelu on sijoitettava siihen asiayhteyteen, jossa kyseinen päätös on tehty. Yleisluonteista ja vain menettelyyn liittyvää perustelua ei voida pitää riittävänä, jollei nimittävä viranomainen anna viimeistään valituksen hylkäyspäätöksessä yksilöllisiä ja asianmukaisia perusteita sille, miksi asianomaisen virkamiehen tekemä hakemus hylättiin (112 kohta).

Viittaukset: asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, 14.2.1990 (Kok. 1990, s. I-395, 16 kohta); asia T-26/90, Finsider v. komissio, 5.6.1992 (Kok. 1992, s. II-1789, 72 kohta); asia T-25/92, Vela Palacios v. talous- ja sosiaalikomitea, 3.3.1993 (Kok. 1993, s. II-201, 25 kohta) ja em. asia Benecos v. komissio, tuomion 33 ja 35 kohta.

Nimittävä viranomainen ei ole kantajan valituksen nimenomaisessa hylkäyspäätöksessä esittänyt ainoastaan yleisluonteista ja vain menettelyyn liittyvää perustelua. Sen sijaan se on täsmentänyt, että kantajan hakemus hylättiin, koska hänen ei osoitettu soveltuvan johtotehtäviin ja kansainvälisten suhteiden hoitoon liittyviin tehtäviin virkaan hyväksyttyä hakijaa paremmin. Tätä vertailua on pidettävä yksilöllisenä ja asianmukaisena perusteluna, jolla täytetään se edellytys, että kantajan hakemuksen hylkäyspäätös on perusteltava riittävästi (113 kohta).

Cesare De Montisin ansioiden ilmeisen virheellistä arviointia koskeva viides kanneperuste

Nimittävällä viranomaisella on laaja harkintavalta hakijoiden pätevyyden ja ansioiden arvioinnissa sen tehdessä nimityspäätöstä ylennyksenä tai henkilöstösiirtona. Näissä kysymyksissä yhteisöjen tuomioistuinten valvonnan on rajoituttava siihen, onko hallintoviranomainen toiminut kohtuullisesti, ja siihen, ettei se ole käyttänyt valtaansa ilmeisen virheellisesti, kun otetaan huomioon hallintoviranomaisen arvioinnissaan käyttämät päätelmät. Yhteisön tuomioistuimet eivät siis voi korvata nimittävän viranomaisen tekemiä, hakijoiden pätevyyttä ja ansioita koskevia arvioita omilla arvioillaan (122 kohta).

Viittaukset: asia T-496/93, Allo v. komissio, 8.6.1995 (Kok. H. 1995, s. II-405, 39 kohta).

Kantaja ei ole osoittanut, että nimittävä viranomainen ei olisi toiminut kohtuullisesti ja että se olisi käyttänyt valtaansa ilmeisen virheellisesti nimittäessään Cesare De Montisin yksikön IB.B.2 päällikön virkaan (127 kohta).

Ratkaisu:

Kanne hylätään.